

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
A Study of Learning and Teaching of Teachers in Thailand 4.0 Graduate
Programs of Faculty of Education of Mahachulalongkornrajavidyalaya University
in Phranakhonsri Ayutthaya Province

ชุติมณฑน์ แดนสลัด¹

Chutimon Dansalad

Corresponding Author Email: chutimon6622@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ในยุคไทยแลนด์ 4.0 2) เพื่อศึกษาวิธีการใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์หลักสูตรบัณฑิตศึกษา 3) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากความคิดเห็นนิสิต จำนวน 160 รูป/คน และใช้แบบสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ มีการปฏิบัติการโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล และด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับความสำคัญ

2. การใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับคณาจารย์ มีดังนี้

1) ใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้นิสิตเรียนรู้เป็นหลัก

2) ใช้การวิจัยเป็นฐานเรียนรู้แบบโครงงาน และกิจกรรมเทคนิคการสอนงาน (Coaching) สอนแบบพี่เลี้ยง (Mentor)

3) ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริงแบบมีส่วนร่วมสนับสนุนการค้นคว้าให้แก่นิสิต ในการคิดสิ่งใหม่ๆ เชื่อมโยงกับผลงานของนิสิต เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ 21

3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนควรใช้เทคนิคการสอนงาน (Coaching) และสนับสนุนผู้เรียนใช้นวัตกรรมเรียนรู้ผ่านระบบห้องสมุดออนไลน์ E-book ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ CRP และนโยบายไทยแลนด์ 4.0

คำสำคัญ: จัดการเรียนการสอน, อาจารย์, ยุคไทยแลนด์ 4.0, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Abstract

Objectives of this research were 1) to study the educational conditions of teachers in Thailand 4.0; 2) to study the use of educational techniques of teachers in Graduate School; and 3) to propose the educational guidelines of teachers in Thailand 4.0. The study was a mixed method

¹ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

between a quantitative research and qualitative one in nature. A questionnaire was used for collecting quantitative data from a sample of 160 students, and a Schedule Interview was used to collect qualitative data from 5 experts. For the analysis of data statistics including Mean and Standard Deviation was used for quantitative data and the content analysis for qualitative data.

Results of the study were as follows:

1. Regarding to the educational conditions of teachers in Thailand 4.0. It found that all aspects were generally and individually much, namely, the educational process, contents, educational innovation and technology media application, measurement and evaluation, and learning enhancement activities respectively.

2. Regarding to the use of educational techniques of teachers in Thailand 4.0 it found as follows : 1) Basically using Professional Learning Community activities; 2) Basically using the Research Project and coaching activities to teach the mentor; 3) Basically using the realistic learning participation activities to enhance students for rethinking in the development of learning skills in the 21st century.

3. In regard to the educational guidelines of teachers in Thailand 4.0 of Graduate Programs of the Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya university found that teachers should use the coaching method, enhance students to use learning innovation through E-book library, and encourage students to exchange knowledge and real application as CRP model and policy of Thailand 4.0.

Keywords: Learning, Teachers, Thailand 4.0, Mahachulalongkornrajavidyalaya

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาเป็นการศึกษาที่พัฒนาคุณภาพคนทั้งมวลให้มีทักษะพื้นฐานมีความสามารถในการคิด แก้ไขปัญหาโดยการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงใกล้ตัว รู้จักศึกษา วิเคราะห์ ค้นหาสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาได้ ครูต้องมีจิตสำนึกในการปรับเปลี่ยนบทบาทและพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็ก มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ ครูควรเปลี่ยนวิธีการสอนที่ให้นักเรียนจากการสัมผัสความจริง จากการกระทำกิจกรรมในห้อง จากการทำงาน จากการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง โดยการนำวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ มาใช้หรือที่เรียกว่านวัตกรรมทางการเรียนการสอน (นวัตกรรมทางการศึกษา) สอดคล้องกับอำนาจจันทร์แป้น กล่าวไว้ว่า “นวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นปัจจัยสำคัญอีกตัวหนึ่ง ทั้งนี้เรามักจะได้ยินเสมอว่า ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การพัฒนาหลักสูตรจะกำหนดให้เลืดยังไงก็ได้ ไม่สำคัญเท่าพฤติกรรมของครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ” (กรองทอง อมรรัตนวิศิษฐ์, 2542) ความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) สำหรับการศึกษาในยุคที่กล่าวถึงนี้ เป็นนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาในด้านการส่งเสริมให้เป็นผู้สามารถ พัฒนานวัตกรรมใหม่อย่างสร้างสรรค์ กล่าวคือ ถ้าเรามองย้อนมองไปในอดีตในระบบสังคมของประเทศไทย ยุค 1.0 คือ การเกษตรกรรม 2.0 คือ อุตสาหกรรมเบา 3.0 คือ อุตสาหกรรมหนัก 4.0 คือนวัตกรรม ดังนั้น การขับเคลื่อนบริบทของภาครัฐเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ภาคการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ สร้างให้ผู้เรียนเป็นนักศึกษา ในยุคไทยแลนด์ 4.0 (โพยม จันทร์น้อย, 2560)

การศึกษาไทยแลนด์ 4.0 นั้น ควรจะสร้างระบบการจัดการศึกษาให้อาจารย์เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมด้วย ซึ่งฝ่ายจะต้องมีความรับผิดชอบด้วยและประชุมในแต่ละภาคการศึกษา และกำหนดนโยบายเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ที่จะนำพาไปสู่ความสำเร็จ จึงต้องอาศัยทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะครูต้องปรับการเรียนการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM) และ Active Learning นำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การปฏิรูปการศึกษาต้องเน้นที่ห้องเรียน ติดตามพฤติกรรมของครูโดยสร้างตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การปฏิรูปการศึกษา มีเป้าหมายเป็นการศึกษาที่พัฒนาคุณภาพคนทั้งมวลให้มีทักษะพื้นฐาน มีความสามารถในการคิด แก้ไขปัญหา โดยการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงใกล้ตัว รู้จักศึกษา วิเคราะห์

ค้นหาสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาได้ครูต้องมีจิตสำนึกในการปรับเปลี่ยนบทบาทและพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็ก มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ ครูควรจะเปลี่ยนวิธีการสอนที่ให้นักเรียนจากการสัมผัสความจริง จากการกระทำกิจกรรมในห้อง จากการทำงาน จากการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง โดยการนำวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ มาใช้หรือที่เรียกว่านวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอน (นวัตกรรมทางการศึกษา) สอดคล้องกับ อำนาจ จันทรแป้น กล่าวว่า “นวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นปัจจัยสำคัญอีกตัวหนึ่ง ทั้งนี้เรามักจะได้ยินเสมอว่า ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การพัฒนาหลักสูตรจะกำหนดให้เล็้อย่างไรก็ได้ไม่สำคัญเท่าพฤติกรรมของครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ”

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางในพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา 4.0 และพัฒนาการเรียนการสอนประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาวิธีการใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed- Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์คณาจารย์ ดำเนินการดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative methods)

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ คณาจารย์ และนิสิต หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว และสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษาจำนวน 278 รูป/คน

นิสิตบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์	ประชากรในปีการศึกษา 2561-2562			
	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ป.โท	ป.เอก	ป.โท	ป.เอก
1. สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา	115	71	66	41
2. สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา	67	-	38	-
3. สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	25	-	15	-
รวม	278		160	

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิต หลักสูตรบัณฑิตศึกษาและหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 160 คน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative methods) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์ คณาจารย์ และผู้บริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา และหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (Interview) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา การศึกษาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์
6. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ดำเนินการดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative methods) 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้คือ การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ หาค่าความเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบด้วยคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานคณาจารย์และนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 160 รูป/คน พบว่า คณาจารย์และนิสิต เป็นชาย จำนวน 58 คน เป็นหญิง จำนวน 54 คน และพระภิกษุ จำนวน 48 รูป มีอายุ 31-40 ปี มีอายุ 20-30 ปีจำนวน 50 รูป/คน มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 49 รูป/คน และมีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 22 รูป/คน กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาโท จำนวน 119 รูป/คน กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาเอก จำนวน 41 รูป/คน และศึกษาอยู่สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา จำนวน 107 รูป/คน ศึกษาอยู่สาขาวิชาการศึกษาสังคมศึกษา จำนวน 38 รูป/คน และสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว จำนวน 15 รูป/คน

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นคณาจารย์และนิสิตสภาพการจัดการเรียนการสอนและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0

2.1 ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน ในภาพรวมด้านเนื้อหาการเรียนการสอน คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และรายชื่อ มีข้อ 5 คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกันอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาการเรียนการสอนในหลักสูตรชักนำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ การสอนครอบคลุมตามจุดประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องตามความถนัดของผู้เรียนเพื่อการสร้างงานและอาชีพ พัฒนาทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อความเป็นมืออาชีพยิ่งขึ้น และหลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาพรวม ด้านการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และรายชื่อ ทุกข้อ คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกัน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และความคิดที่แตกต่างกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และความคิดใหม่ๆ มีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแตกต่างและผู้สอนส่งเสริมให้นิสิตได้ค้นคว้าข้อมูล มีอิสระในการคิดเพื่อส่งเสริมการเป็นนักคิด นักปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอาชีพการงานที่รับผิดชอบตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

2.3 ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ภาพรวม ด้านการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และรายชื่อ ทุกข้อ คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกัน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และเชิงสถานการณ์ ใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาวิชาชีพสู่มาตรฐานการเรียนรู้ของนิสิตแบบรวมพลัง ใช้ปัญหาเป็นฐาน ใช้การวิจัยเป็นฐาน เรียนรู้แบบสร้างโครงงาน การเรียนรู้แบบกำกับตนเอง แบบนำตนเองตามสถานการณ์จริงอย่างมีส่วนร่วม และใช้กิจกรรมเทคนิคการสอนงาน (Coaching) และการสอนแบบพี่เลี้ยง (Mentor) ตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ภาพรวม ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และรายชื่อ ทุกข้อ คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกัน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ให้ผู้เรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการนำเสนอนวัตกรรมจาก

การเรียนรู้ของผู้เรียนใช้โปรเจกเตอร์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุดออนไลน์ E-book ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ และประสบการณ์ใหม่ นำใช้ในการปฏิบัติงานได้ และสื่อและเทคโนโลยีสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในห้องเรียนสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น ตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

2.5 ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวม ด้านการวัดและประเมินผล คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รายข้อ มีข้อที่ 1 คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง แบบนำตนเอง ตามสถานการณ์จริงอย่างมีส่วนร่วมและข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบรวมพลัง ใช้ปัญหาเป็นฐาน ใช้การวิจัยเป็นฐาน เรียนรู้แบบสร้างโครงการ ใช้กิจกรรมเทคนิคการสอนงาน (Coaching) และการสอนแบบพี่เลี้ยง (Mentor) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และเชิงสถานการณ์ ตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาการเรียนการสอนในหลักสูตรชักนำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ในรายวิชาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ การสอนครอบคลุมตามจุดประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องตามความถนัดของผู้เรียน และพัฒนาทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อความเป็นมืออาชีพและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2521) กล่าวว่า ครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องสนับสนุนผู้เรียนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตนเองการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญาพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้วยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกันอยู่ในระดับมาก เพราะว่าการจัดการเรียนการสอนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และความคิดที่แตกต่างกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความคิดใหม่ๆ มีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแตกต่าง และผู้สอนส่งเสริมให้นิสิตได้ค้นคว้าข้อมูล มีอิสระในการคิดเพื่อส่งเสริมการเป็นนักคิด นักปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอาชีพการงานที่รับผิดชอบตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2521) ให้ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอนว่าหมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้งโดยครูและนักเรียนเช่นการสอนให้นักเรียนค้นคว้าอภิปรายการบรรยายการอบรมการสาธิตการปฏิบัติงานการจัดนิทรรศการและการศึกษานอกสถานที่จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า

การเรียนการสอน หมายถึงการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2521) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ สามงามแสน (2544) ได้วิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมพัฒนานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาที่พบในการบริหารงานกิจกรรมพัฒนานักเรียนของโรงเรียนคือปัญหาด้านการลงทะเบียนนักเรียน ด้านการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการกำกับติดตามผล ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนไม่สามารถแบ่งกลุ่มนักเรียนได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีปัญหาในด้านขาดแคลนห้องเรียน ด้านขาดการวางแผนในการจัดชั้นเรียน ขาดการจัดการสอนตามสภาพจริง และปัญหาด้านขาดข้อมูล ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจในการแก้ปัญหา นักเรียนในอนาคตนอกจากนี้โรงเรียนยังมีปัญหาในการจัดทำระเบียบสะสมเก็บหลักฐาน ด้านงบประมาณขาดแคลนบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ รวมทั้งขาดการกำกับติดตามจากผู้บริหาร ด้าน

การบริหารจัดการแนะแนว พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ ด้านการให้คำปรึกษาและจัดบุคลากรพบว่า สภาพปัญหาที่พบคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ การไม่ให้ความสนใจ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดสถานที่ในการจัดกิจกรรมและไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเท่าที่ควร ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม พบว่า โรงเรียนขาดการติดตามผลการปฏิบัติด้านจริยธรรม ครูผู้สอนไม่บูรณาการแทรกเนื้อหาในการสอน ขาดวัสดุอุปกรณ์ และครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม

3. ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คณะจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกันอยู่ในระดับมาก เพราะว่า การใช้สื่อการเรียนการสอน มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ อาจารย์ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการเรียนการสอน เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือเรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนทำให้เข้าใจง่าย นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้องถิ่นหรือห้องเรียนมาใช้สอนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา นิสิตนำความรู้จากสื่อการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและคิดวิเคราะห์เรียนรู้ด้วยตนเองจากสภาพจริง กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และเชิงสถานการณ์ ใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาวิชาชีพสู่มาตรฐานการเรียนรู้ของนิสิตแบบรวมพลัง ใช้ปัญหาเป็นฐานใช้การวิจัยเป็นฐาน เรียนรู้แบบสร้างโครงงานการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง แบบนำตนเองตามสถานการณ์จริงอย่างมีส่วนร่วม และใช้กิจกรรมเทคนิคการสอนงาน (Coaching) และการสอนแบบพี่เลี้ยง (Mentor) ตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2548, น. 100) กล่าวว่า “สื่อการสอนคือ สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทป บันทึกละเสียง สไลด์ วิดีโอ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้ เป็นวัสดุทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือ ช่องทางในการเรียนการสอน” จากนิยามและความคิดเห็นของนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นสามารถสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้

4. ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน คณะจารย์และนิสิต มีความคิดเห็นตรงกันอยู่ในระดับมาก เพราะ มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการนำเสนอเนื้อหาความรู้จากการเรียนรู้ของผู้เรียนใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุดออนไลน์ E-book ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ และประสบการณ์ใหม่ นำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้และสื่อและเทคโนโลยีสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในห้องเรียนสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น ตามลำดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ Market and Backer (1989, p. 37) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีการศึกษาไว้ในที่นี้เป็น 2 แนวคิดตามพัฒนาการของสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ได้แก่ แนวคิดทางด้านกายภาพและแนวคิดทางด้านพฤติกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสนต์ ก้าวงษ์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานวิชาการของครูโรงเรียนทรวงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน” ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนทรวงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการโดยรวมมีความต้องการอย่างมาก ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมากในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความต้องการอยู่มากในการปฏิบัติงานวิชาการทุกด้าน อันได้แก่ ด้านงานสื่อและนวัตกรรม ด้านงานจัดการเรียนการสอน ด้านงานนิเทศการสอน และด้านงานวัดผลประเมินผล โดยครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา การเคยอบรมแตกต่างกันมีความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานวิชาการ

5. ด้านการวัดและประเมินผล คณะจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นตรงกัน อยู่ในระดับมากเพราะการวัดและประเมินผล มุ่งให้นิสิตได้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะเชิงปัญหาและองค์ความรู้ นำเทคโนโลยีด้านการวัดและการประเมินผลสร้างแบบวัดต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ การวัดและการประเมินผลของผู้สอนมีความถูกต้องเที่ยงตรงและโปร่งใส ส่งเสริมให้นิสิตนำผลการประเมินจากอาจารย์ไปแก้ไขปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง เครื่องมือที่ใช้วัดผลกระตุ้นให้นิสิตลงมือปฏิบัติโดยอาศัยทักษะการคิด วางแผน แก้ปัญหา ผู้สอนสร้างแบบทดสอบที่หลากหลายทั้งแบบปรนัย และอัตนัย สอดคล้องกับราชบัณฑิตยสถาน กล่าวว่า งานเพื่อการเรียนรู้ (learning task) ผลที่ได้จากการดำเนินงานในขั้นนี้คือ เป้าหมายการเรียนรู้ที่บอกให้ทราบว่าผู้เรียนควรมีความรู้อะไร สามารถทำอะไรได้หลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนแล้ว นอกจากนั้นยังบอกให้ทราบว่าผู้เรียนต้องมี ความรู้และทักษะพื้นฐานอะไรที่จำเป็นต้องมีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น การดำเนินงานในขั้นนี้จึงประกอบด้วยการวิเคราะห์

ผู้เรียน (analyzing the learners) เพื่อให้ทราบ ความแตกต่างของผู้เรียนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายการเรียนรู้ว่ามีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร มีพื้นฐานความรู้ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เป็นอย่างไร และการวิเคราะห์งานเพื่อการเรียนรู้ (analyzing the learning task) คือ การวิเคราะห์หาความรู้หรือเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้นั้นคืออะไร มีลักษณะและธรรมชาติเป็น อย่างไร มีขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้เนื้อหานั้นอย่างไรซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการออกแบบการเรียนการสอนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2540) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่” พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา มีการปฏิบัติมากใน ทุกด้าน สำหรับปัญหาการบริหารงานพบว่า หลักสูตรที่ใช้ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและงบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอต่อการนำมาพัฒนาการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน: ควรมีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ การเรียนการสอนควรมีการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่ควรจัดการเรียนการสอนอยู่ในห้องมากเกินไป ควรพานิสิตไปศึกษานอกสถานที่เพื่อเพิ่มประสบการณ์ด้านวิชาการและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน: การสอนควรพัฒนาเทคนิคการสอนให้มีความหลากหลาย และลดการมอบหมายงานมากเกินไปและผู้สอนต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลไปใช้ ดังนี้

2.1 การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีความเห็นด้วยมาก แต่ทางหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ควรมีเกณฑ์เรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ให้มีความชัดเจนตรงจุดนี้

2.2 การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีความเห็นด้วยมาก แต่ทางหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ควรใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปดังนี้

3.1 ควรวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้เทคนิคการสอนแนวใหม่ของอาจารย์ยุคไทยแลนด์ 4.0

3.2 ควรวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการและประสิทธิภาพของการใช้นวัตกรรมในการสอนของ อาจารย์หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- กรองทอง อมรรัตนวิศิษฐ์. (2542). *การใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โพยม จันทร์น้อย. (2560, 12 มีนาคม). การศึกษา 4.0. *ผู้จัดการออนไลน์*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก <https://mgronline.com/qol/detail/9600000025195>
- พิสันต์ ก้าววงศ์. (2550). *ความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานวิชาการของครูโรงเรียนทรงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).

- วัฒนา มโนจิตร. (2540). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อดิศักดิ์ สามงามแสน. (2544). สภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- Markert, L. R., & Backer, P. R. (1989). Contemporary Technology: Innovations, Issues and Perspectives. Illinois: The Goodheart. Willcox Company.